

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR

(11.8.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Karar Sayısı: 89/14391

Ekli "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 7/8/1989 tarihli ve 55251 sayılı yazısı üzerine, 1567 sayılı Kanunun 6258 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 7/8/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

T. ÖZAL
Başbakan

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

Amaç, konu, yetki ve saklı hükümler

Madde 1 - (Değişik 1. fıkrası: 2006/10179- 13.3.2006 / m.1) Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve dövizi temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar bu Karar ile tayin ve tespit edilmiştir.

Bu Karar'a ve bu Karar'ın uygulanması amacıyla Bakanlık'ça yayımlanacak tebliğlere muhalefet 1567 sayılı Kanun'la ek ve tadillerine muhalefet sayılır.

Çeşitli kanunlar ve uluslararası anlaşmalarda yer alan özel hükümler saklıdır.

Tanımlar

Madde 2 - Bu Karar'ın uygulanmasında,

a) (Değişik: 2006/10179 - 13.3.2006 / m.2) **Bakanlık:** (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Hazine ve Maliye Bakanlığını,

b) (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.1) **Türkiye'de yerleşik kişiler:** Yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişileri,

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

c) Dışarıda yerleşik kişiler: Türkiye'de yerleşik sayılmayan gerçek ve tuzel kişileri,

d) Yolcu: Geçerli pasaport veya pasaport yerini tutan belgeler taşıyan ve Türkiye'ye girmek veya Türkiye'den çıkmak uzere (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Ticaret Bakanlığınca tesbit edilen giriş ve çıkış kapılarına gelen kişileri,

e) Türk parası: Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre Türkiye'de tedavülde bulunan veya tedavülden kaldırılmış olsa bile değiştirme süresi dolmamış olan paraları

f) (Değişik: 91/1935 - 12.6.1991 / m.1) Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgeler: Türk parası ile ödemede bulunmayı sağlayan ticari ve adi senetler, kredi mektubu, kredi kartı, seyahat çekleri, havale, mektup gibi her türlü belge ve vasıtaları,

g) Efektif: Banknot şeklindeki bütün yabancı ülkeler paralarını,

h) Döviz (kambiyo): Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtaları,

i) (Değişik: 91/1935 - 12.6.1991 / m.1) Menkul kıymetler: sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve yabancı menkul kıymetleri, (menkul kıymet yatırım fonu katılma belgesi bu Karar'ın uygulanmasında menkul kıymet olarak mütalaa olunur).

j) (Değişik: 2011/2382 – 17/11/2011 / m.1) Kıymetli Madenler: Her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyumu,

i) Standart işlenmemiş altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altını,

ii) Standart dışı işlenmemiş altın: 995/1000'den düşük (995/1000 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki altını,

iii) İşlenmiş altın: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş altını,

iv) Standart işlenmemiş gümüş: En az %99,9 saflıkta, nitelikleri (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüşü,

v) Standart dışı işlenmemiş gümüş: %99,9'dan düşük (%99,9 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki gümüşü,

vi) İşlenmiş gümüş: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş gümüşü,

vii) Standart işlenmemiş platin: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platinini,

viii) Standart dışı işlenmemiş platin: %99,95'den düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki platinini,

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

ix) İşlenmiş platin: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş platini,

x) Standart işlenmemiş paladyum: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki paladyumu,

xi) Standart dışı işlenmemiş paladyum: %99,95'den düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki paladyumu,

xii) İşlenmiş paladyum: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş paladyumu,

k) Kıymetli taşlar: Elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet ve inci,

l) Kıymetli eşya: Kıymetli madenler veya kıymetli taşlardan yapılmış ya da bunları içeren eşyaları,

m) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve şubelerini,

n) (Değişik: 2006/10179 - 13.3.2006 / m.2) Banka: Türkiye'de faaliyette bulunan mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını,

o) (Değişik: 91/1935 - 12.6.1991 / m.1) Yetkili müesseseler: Bakanlıkça tesbit edilen usul ve esaslar çerçevesinde dövize ilişkin işlemler yapmasına izin verilen ve kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemler de yapabilen anonim şirketleri,

p) (Mülga: 2006/10179 - 28.3.2006/m.2; Yeniden düzenleme: 2017/10328 – 03.07.2017/ m.1) Sermaye piyasası mevzuatı: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan diğer mevzuatı,

r) (Değişik: 2006/10179 - 13.3.2006 / m.2) PTT: (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi,

s) (Ek: 93/4143 - 4.3.1993 / m.2) Diğer sermaye piyasası araçları: Menkul Kıymetler dışında kalan ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen sermaye piyasası araçlarını,

t) (Değişik: 2006/10179 - 13.3.2006 / m.2) Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları: Kıymetli Madenler Borsaları ile ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyet izni alan yurt içinde ya da yurt dışında yerleşik tüzel kişileri,

u) (Ek: 2006/11472- 30.12.2006 / m.1) Aracı kurum: Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde aracılık faaliyetinde bulunmak üzere Sermaye Piyasası Kurulu'ndan yetki belgesi almış kurumları,

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

ü) (Ek: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.1) **Döviz geliri:** İlgili mevzuat ile belirlenen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirleri,

v) (Ek: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.1) **Kredi bakiyesi:** Yurt içinden ve yurt dışından temin edilen nakit döviz kredisi borçlarının geri ödemesi yapılmamış toplamını

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK PARASI, DÖVİZ İLE KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYALARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Türk parası

Madde 3- (Değişik: 91/1935 - 12.6.1991 / m.2)

a) Türk parası ve Türk parasıyla ödemeyi sağlayan belgelerin yurttan ihracı ve yurda ithali serbesttir. (Değişik: 2015/7603 - 14.4.2015 / m.1)

b) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de Türk parası ile ödeme, tahsilat ve tevdiatta bulunmaları serbesttir.

c) Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları karşılığını aşan Türk Lirası transferlerine ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.

d) 25.000 TL'yi aşan Türk parasının yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. (Ek: 2015/7603 - 14.4.2015 / m.1)

Döviz

Madde 4- (Değişik: 91/1935 - 12.6.1991 / m.3)

a) Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir. (Değişik: 2015/7603 - 14.4.2015 / m.2)

b) (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.1) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir.

c) Türkiye'de yerleşik kişilerin, dışarıda yerleşik kişilerden, Türkiye'de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbesttir.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

d) (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.2) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlarla döviz alım ve satımı yapabilirler

e) (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.1) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. Bakanlık yurtdışına döviz transferi yapılabilecek diğer kuruluşları belirlemeye yetkilidir.

Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları ve eşiti dövizini aşan transferlere (Döviz tevdiat hesaplarından yapılan transferler dahil) ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.

f) 10.000 Avro veya eşitini aşan efektifin yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. (Değişik: 2015/7603 - 14.4.2015 / m.2)

g) (Ek: 2018/85 – 13.09.2018/ m.1) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarında menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılmaz.

Döviz kurları

Madde 5 - (Değişik 1. fıkrası: 93/4143 - 4.3.1993 / m.3) Yabancı paraların Türk parası karşısındaki değeri, Merkez Bankası'nca tesbit edilen usuller çerçevesinde belirlenir.

Döviz alım ve satımları işlem tarihinde geçerli kurlar üzerinden yapılır. 6 ncı ve 8 inci madde hükümleri saklıdır.

Mahsup işlemleriyle ilgili döviz alım ve satım belgelerinin düzenlenmesinde işlem tarihindeki döviz alış kurları uygulanır.

Dövizle ilişkin işlemler (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.2)

Madde 6- (1) (2009/14764 sayılı Karar ile değişik) Bu Karar kapsamındaki dövizle ilişkin işlemler Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır. Merkez Bankası kendi işlemlerinde kullanacağı konvertibl dövizleri belirler.

(2) (2009/14764 sayılı Karar ile yürürlükten kaldırıldı.)

(3)PTT, yetkili müesseseler ve (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş. bünyesindeki piyasalarda (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş. ile ilgili mevzuat kapsamında olmak üzere kıymetli maden aracı kuruluşları efektif alım satımı yapabilirler.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

(4)Aracı kurumlar sadece sermaye piyasası faaliyetlerinin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olmak kaydıyla sadece hesap sahibi müşterileri ile döviz alım satımı yapabilirler.

(5)Bankalar, PTT, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar döviz mevcutlarını, Bakanlıkça belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına devrederler.

(6) Bankalar dövize ve kıymetli madenlere dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi yapabilirler.

(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlarca, dövize ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde teşkilatlanmış borsalarda yapılır.

(8) Döviz transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.

(9) (Ek: 2017/10328 – 03.07.2017 / m.2)¹ Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye’de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir.

(10) Vadeli döviz alım satımına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Merkez Bankası yetkilidir.²

(11) Merkez Bankası bünyesinde bulunan döviz ve efektif piyasalarının kuruluş, katılım ve işlem esasları Bankaca belirlenir.³

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar

Madde 7-

a) (Değişik: 2011/2382 – 17/11/2011 / m.2; Değişik: 2017/10328 – 03.07.2017 / m.3) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dahilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin, ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi yeterli olup, ithalat ve ihracat rejim, karar ve yönetmelikleri uygulanmaz. Ancak, standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ihracatında ilgililerin talebi durumunda, 15/12/1999 tarihli ve 99/13812 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar, İhracat: 2008/6 sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve

¹ 05.07.2017 tarihli ve 30115 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Düzeltmeye uygun olarak; altıncı maddenin sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere bu fıkra eklenmiş ve mevcut diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

² 13.03.2017 tarihli ve 10328 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının düzeltilmiş ikinci maddesiyle dokuzuncu fıkra eklendiğinden, mevcut ‘dokuzuncu fıkra’ ‘onuncu fıkra’ olarak yeniden teselsül ettirilmiştir.

³ 13.03.2017 tarihli ve 10328 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının düzeltilmiş ikinci maddesiyle dokuzuncu fıkra eklendiğinden, mevcut ‘onuncu fıkra’ ‘on birinci fıkra’ olarak yeniden teselsül ettirilmiştir.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ ile 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bunlara dayanılarak yayımlanan düzenlemeler uygulanabilir. Bu talepleri inceleyip sonuçlandırmaya (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından yapılır. Ancak, Kıymetli Madenler Borsası üyesi aracı kuruluşlar ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsaya teslim etmek zorundadır.

b) (Değişik: 98/12217 - 11.12.1998 / m.2) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir. Ancak yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri de (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş.'de yapılır.

c) (Değişik: 91/1935 - 12.6.1991 / m.6) Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000 ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyaları yurda getirebilirler ve yurtdışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyalarının yurtdışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'de satın alındığını tevsik etme şartına bağlıdır.

d) (Değişik: 98/12217 - 11.12.1998 / m.2) Merkez Bankası ve Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt içindeki alım satım işlemlerini sadece (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş.'de yaparlar. Şu kadar ki ziynet veya süs eşyasına dönüştürülmüş şekli hariç olmak üzere (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş.'de hangi tür ve şekilde kıymetli madenlerin işlem göreceği ve teşekkül ettirilecek piyasalar (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ TİCARET

İhracat

Madde 8 (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.3)

(1)İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

İthalat

Madde 9 - (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.4)

(1)İthalat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin yurt dışına döviz ve Türk Lirası transferi bankalarca yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

Döviz ödemesini gerektiren işlemler

Madde 10 - (Değişik: 89/14818 - 1.12.1989 / m.5) Uluslararası nakliyat, bankacılık, sigortacılık, dışarıya yaptırılan hizmetler ve diğer görünmeyen işlemlerle ilgili olarak yurt dışına Türk parası transferleri ile döviz tahsis ve transferleri ve efektif satışları Merkez Bankası'nca belirlenecek usul, esas ve limitler çerçevesinde bankalarca yapılır.

Döviz kazandırıcı işlemler

Madde 11 - Türkiye'de yerleşik kişiler, dışarıda yerleşik kişiler için veya bunlar adına yurt içinde veya dışında yapmış oldukları tüm hizmet (müteahhitlik hizmetleri dahil) karşılığı dövizler ile dışarıda yerleşik kişiler nam ve hesabına yapılan gider karşılığı dövizleri serbestçe tasarruf edebilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SERMAYE HAREKETLERİ

Türkiye'ye gelecek yabancı sermaye

Madde 12 - (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.4)

(1) Yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye'ye yapılacak doğrudan yatırımlar 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve buna bağlı olarak oluşturulan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki faaliyet ve işlemlerinden doğan net kâr, temettü, satış, tasfiye ve tazminat bedelleri, lisans, yönetim ve benzeri anlaşmalar karşılığında ödenecek meblağlar bankalar aracılığıyla yurt dışına serbestçe transfer edilebilir.

(3) 6326 sayılı Petrol Kanununa göre Türkiye'de faaliyette bulunma ve transfer talepleri, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Türkiye'den gidecek yerli sermaye

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

Madde 13 – (1) (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.5) Türkiye'de yerleşik kişilerin, yurt dışında yatırım yapmak veya ticari faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurmaları, ortaklığa katılmaları ve şube açmaları için, nakdi sermayeyi bankalar aracılığıyla, aynı sermayeyi ise gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde ihraç etmeleri serbesttir.

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında irtibat bürosu, temsilcilik ve benzerlerini kurmaları ve bunların kuruluş masrafları ile faaliyet giderlerinin bankalarca transferi serbesttir.

(3) Bankalar ve gümrük idareleri yurt dışında yatırım veya ticari faaliyette bulunmak üzere sermaye ihraç eden Türkiye'de yerleşik kişileri, her bir işlem tarihinden itibaren 30 gün içinde (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlığa ve (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Ticaret Bakanlığına bildirirler. (Değişik: 2015/7603 - 14.4.2015 / m.3)

(4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme süreleri ile gönderileceği kurumlara ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir. (Değişik: 2015/7603 - 14.4.2015 / m.2)

Kişisel sermaye hareketleri (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.6)

MADDE 14 – (1) Türkiye'de ve dışarıda yerleşik gerçek kişilerin, bankalar aracılığıyla kişisel sermaye hareketlerine ilişkin yurtdışından yurtiçine ve yurtiçinden yurtdışına yapacakları transferler serbesttir. Kişisel sermaye hareketlerinin kapsamı Bakanlıkça belirlenir.

(2) Kişisel sermaye hareketlerine ilişkin transferlere aracılık eden bankalar bu Kararın 3 üncü maddesinin (c) bendi ve 4 üncü maddesinin (e) bendinde belirtildiği şekilde gerekli bildirimleri yapmakla yükümlüdür.

(3) Göçmen ve mültecilerin, İskan Kanunu ve gümrük mevzuatı dışındaki ithal talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

Menkul kıymetler

Madde 15 - (Değişik: 93/4143 - 4.3.1993 / m.8)

a) Menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda girişi ve çıkışı serbesttir.

b) (Değişik 2003/5727 – 5.6.2003 / m.1) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, Türkiye'de yerleşik tüzel kişilerce ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Sermaye Piyasası Kuruluna kaydedilmesi koşuluyla yurt dışında satışı serbesttir..

c) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç etmeleri ve bunların halka arz ve satışı sermaye piyasası mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılır.

d) i) Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarını sermaye piyasası mevzuatına göre

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın almaları, satmaları, bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedellerini bankalar aracılığıyla transfer ettirmeleri,

ii) (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.5) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri ve diğer sermaye piyasası araçlarını satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri,

serbesttir.

e) (Mülga:2006/11472 - 30.12.2006/m.7; Yeniden düzenleme: 2017/10328 – 03.07.2017/m.4) Türkiye'de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir.

f) (...) (23.7.1995 tarih ve 22352 sayılı R.G.'de yayımlanan 95/6990 sayılı kararın 11. maddesi hükmü gereğince yürürlükten kaldırılmıştır.)

Gayri menkul kıymetler

Madde 16 – (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.8)

(1) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların gelirleri ve satış bedellerinin bankalar vasıtasıyla transfer ettirilmesi serbesttir.

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurtdışında gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların satın alınması amacıyla bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz ve Türk parası transfer ettirilmesi serbesttir.

Yurt dışından temin edilen krediler

Madde 17 - (Değişik: 91/1935 - 20.06.1991 / m.12 ; Değişik: 2001/2890 – 28.08.2001 / m.1; Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.6 ; Değişik: 2009/15082 – 16.06.2009 / m.1 ; Ek: 2009/15082 – 16.06.2009 / m.1 ; Ek: 2012/3947 – 13.12.2012 / m.1 ; Değişik: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.2)

(1) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından Türk lirası kredi temin etmeleri serbesttir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur.

(2) Türkiye'de yerleşik kişiler yurt dışında yerleşik kişilerden bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi temin edebilir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur. Prefinansman kredilerinin vadesi Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişiler yurt dışından döviz kredisi temin edemez. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye'de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile 24/12/2007 tarihli ve 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

d) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

f) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Aracılık yapan bankalar, kredilerin, (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dâhil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullanılan kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda kullanılan kredilerin aşımına neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk Lirası krediye dönüştürülür.

(5) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt dışından döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından dövizde endeksli kredi kullanılamaz.

(8) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde yurt dışından kredi temin etmeleri serbesttir.

(9) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı kurumlarının, sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, vakıf üniversitelerinin, fonların, özel ve özerk bütçeli kamu kuruluşları ile idari özerkliğe sahip kamu kuruluşu niteliğindeki kurumların, yatırım ve kalkınma bankalarının (Hazine garantisi altında), yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında ödeme yükümlülükleri garanti edilen kuruluşların yurt dışından sağladığı ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin anlaşmaların kredi borçlusu tarafından anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde Dış Finansman Numarası (DFN) alınmasını teminen Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

(10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlık tarafından borçlu sıfatı ile, yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, tedarikçi veya alıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ve firmalarla yapılan anlaşmalara göre sağlanarak, genel ve katma bütçeli kuruluşlara tahsis edilen, genel ve katma bütçe dışındaki kurum ve kuruluşlara ise devir ve ikraz anlaşmaları aracılığıyla kullanılan dış finansman imkanları ile yukarıda sözü edilen kredilerden yapılan kullanımların takibine ilişkin esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.

(11) Dokuzuncu ve onuncu fıkrada belirtilen kamu kurum ve kuruluşları dışındaki Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilerle, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerin takibi ile ilgili usuller Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasıncı belirlenir.

(12) Yurt dışından temin edilen kredilere ait anapara geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transferleri bankalar aracılığıyla yapılır.

Yurt içinden temin edilen krediler

Madde 17/A- (Ek: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.3)

(1) Türkiye'de yerleşik kişilerin ithalat ve ihracat rejimlerine göre emtia kredisi açmaları serbesttir.

(2) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri, Türkiye'de yerleşik kişilere bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi kullanabilirler.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişiler yurt içinden döviz kredisi temin edemezler. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye'de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

d) Bankaların Türkiye'deki şubelerinde teminat olarak bulundurulmuş döviz ve/veya Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) üye ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarının ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen yabancı para menkul kıymet tutarını geçmemek üzere Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

f) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

g) Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) alımına ilişkin döviz üzerinden gerçekleştirilen finansal kiralama işlemleri.

ğ) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt içinden kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri kullandıkları kredilerin (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda yurt içinde bankalardan (serbest bölge şubeleri dâhil), finansal kiralama şirketlerinden, faktoring şirketlerinden ve finansman şirketlerinden kullanılan kredilerin aşımına neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk lirası krediye dönüştürülür.

(5) Döviz geliri olan Türkiye’de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye’de yerleşik gerçek kişilerce yurt içinden döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye’de yerleşik kişilere dövizde endeksli kredi kullanılamaz.

(8) Bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri birbirlerine, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

(9) Bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri ve Bakanlıkça belirlenecek diğer kişiler tarafından yurt dışında yerleşik kişilere döviz ve Türk Lirası kredisi açılması serbesttir.

(10) Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketlerinin bu maddede yer alan hükümlere aykırı olmamak şartıyla Türkiye’de yerleşik tüzel kişiler ile yurt dışında yerleşik kişilerle yapacakları finansal kiralama işlemlerine ilişkin bedeller döviz üzerinden belirlenebilir. Döviz üzerinden belirlenen finansal kiralama işlemlerine ilişkin tutarlar kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir.

(11) Yurt içinden temin edilen döviz kredileri ile ilgili uygulama usulleri Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca tespit edilir.

Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler

Madde 18 - (Değişik: 93/4143 - 4.3.1993 / m.11) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye’de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

(Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.9)Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir.

Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye'de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlığa bilgi verirler.

Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları

Madde 19 - (Değişik: 93/4143 - 4.3.1993 / m.12) Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve altın depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde, sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka hesap sahibi arasında serbestçe tesbit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile altının iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır.

Bu hesaplar nedeniyle doğacak lehte ve aleyhteki kur farkları ilgililere aittir.

ALTINCI BÖLÜM

USUL VE MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Yetki

Madde 20 – (Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.10)

(1) (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Bakanlık bu Kararın tatbikatını temin etmek ve Türk parasının kıymetini korumak maksadıyla lüzumlu göreceği her türlü tedbiri almaya, Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, haklı ve mücbir sebeplerin varlığı halinde döviz getirme sürelerini uzatmaya ve döviz getirme zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya, bu Kararda öngörülen miktarları değiştirmeye ve miktar belirlemeye yetkilidir.

(2) Bakanlık bu Kararın uygulaması ile ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde gerçek ve tüzel kişilerden istemeye yetkilidir

Denetim

Madde 21 - (Değişik: 94/6293 - 17.10.1994 / m.5) Kambiyo denetimine yetkili elemanlar ile kambiyo müdürlükleri (kambiyo murakabe mercileri) tarafından yapılan denetlemelerde bu Kararda öngörülen işlemleri ifa eden kişilerden, işlemlerinde Karara aykırılıklar tesbit edilenler hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun zabıt ve aramaya dair hükümleri uygulanır.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

Devlet daire ve müesseseleri ile Türkiye'deki gerçek ve tüzel kişiler (özel kanun ve anlaşmalar gereğince dokunulmazlıkları tanınanlar hariç) bu Karar konusuna giren işlerin murakabesi için yukarıda yazılı yetkili denetim elemanlarının ve mercilerinin isteyecekleri bilgileri vermeye, evrak ve defterleri ibraz etmeye mecburdurlar. Bakanlık, bu kişilerin faaliyetlerini kısmen veya tamamen, geçici veya sürekli olarak durdurmaya veya müteakip işlemleri teminata bağlamaya, gerektiğinde bu teminatları kısmen veya tamamen Hazine'ye gelir yazmaya veya haklı ve mücbir sebeplerin mevcudiyeti halinde teminatı kaldırmaya yetkilidir.

Bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve ilgili diğer kuruluşlar Merkez Bankasınca istenecek döviz işlemlerine ilişkin her türlü istatistiki bilgileri belirlenen sürelerde vermekle yükümlüdürler. Merkez Bankası, bu kuruluşlarda konuyla ilgili incelemeler yapmaya yetkilidir.

(Değişik: 2006/11472- 30.12.2006 / m.11)Kambiyo mevzuatına olan aykırılıkları ya da bu Kararda belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumların dövize ilişkin işlemlere aracılık etme yetkisi Bakanlıkça kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

Süreler

Madde 22 - Bu Karar'la bu Karar'a ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen, hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında, işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz.

Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler resmi tatili izleyen ilk iş gününün çalışma saati sonunda biter.

Döviz alım ve satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri(Değişik: 2006/11472-30.12.2006 / m.12)

MADDE 23 – (1) Bu Karara ilişkin işlemlerde bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar tarafından döviz alım satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri düzenlenir ve bu belgelerle ilgili usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir."

YEDİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 24 - Bu Karar ile halen yürürlükte bulunan Türk parasının kıymetinin korunmasına ilişkin karar ve tebliğler ile dış kredilerin tasfiyesine ilişkin mevzuat uyarınca tahsili gereken alacaklar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 25 - Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki 30 sayılı Karar ile bu Karar'a ilişkin ek kararlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

(Değişik: 2012/3025-02.04.2012/m.1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 sayılı Karara ek 7/18015 sayılı Karar ve 8/911 sayılı Karar ile bu Karara ek kararlar ve bunlara ilişkin tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Kararlarla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplarda bulunan tutarlardan; yabancı para tutarları doğrudan, Türk Lirası tutarları ise 1 ABD Doları = 21,86 TL döviz kurunun 5083 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen değişim oranı üzerinden dönüştürülen değeri esas alınmak suretiyle yabancı para olarak bu Kararın yayımı tarihinden itibaren altmış gün içerisinde ilgili Hazine hesaplarına aktarılır.

Madde 26 - (...) (21.3.1993 tarih ve 21431 sayılı R.G.'de yayımlanan 93/4143 sayılı kararın 14. maddesi hükmü gereğince yürürlükten kaldırılmıştır.)

Ek Madde 1- (Ek: 2018/52 – 31.08.2018/ m.1) Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Vergi Dairesi Müdürlükleri bu Kararın uygulanması kapsamında Bakanlıkça belirlenecek görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Geçici Madde 1 - Yürürlükten kaldırılan kararlar hükümlerine göre başlamış olan işlemler, ilgili karar hükümlerine tabidir. Ancak aksine bir hüküm olmadıkça, bu Karar'ın ilgililer lehine olan hükümleri uygulanır.

Bu Karar'ın yürürlüğe girmesinden önce 1567 sayılı Kanun'a göre yayımlanan Karar ve tebliğlere aykırı olup da bu Karar'a aykırı olmayan fiillerden dolayı başlamış bulunan her türlü takibat durdurulur ve geri alınır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuatla ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar Bakanlıkça çözümlenir.

Geçici Madde 2 - (Ek: 94/6293 - 17.10.1994 / m.7) İstanbul Altın Borsası faaliyete geçinceye kadar bankalar, yetkili müesseseler ve kıymetli madenler borsası aracı kuruluşlarından Merkez Bankasına döviz yükümlülüklerini tamamıyla yerine getirenler Merkez Bankasınca öngörülen diğer şartları da yerine getirmek kaydıyla, Merkez Bankası bünyesinde kurulan döviz ve efektif piyasalarında, Merkez Bankasınca belirlenecek esaslar dahilinde döviz ve Türk lirası karşılığında altın alım satımı yapabilirler.

Geçici Madde - (99/13200 - 30.7.1999) Vadeleri bu Karar'ın yayımı tarihinden sonra dolan kredilerin vadeleri de 18 ay olarak kabul edilir.

Geçici Madde- (2001/2890 - 26.7.2001) Bu Karar'ın 1 inci maddesi ile değiştirilen Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın 17 nci maddesinin (a) fıkrasının ikinci ve üçüncü paragrafında belirtilenler dışındaki Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilerin, Bakanlık nezdindeki Borç Kütüğü'ne kayıt ve tescili ile kredi kullanım ve geri ödemelerine ilişkin belge ve bilgilerin Bakanlığa gönderilmesine 1 Ekim 2001 tarihi itibarıyla son verilerek, mevcut belge ve bilgiler bir protokol ile Merkez Bankası'na devredilir.

Geçici Madde 5- (Ek: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.4) (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ve kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olan Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yurt içinden veya yurt dışından temin edilmiş olan döviz kredileri, 17

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>

Erişim: 02.10.2018

nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere hiçbir şekilde döviz kredisi olarak yenilenmez.

Geçici Madde 6- (Ek: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.4) (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan dövize endeksli krediler, hiçbir şekilde dövize endeksli kredi olarak veya 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere döviz kredisi olarak yenilenmez.

Geçici Madde 7- (Ek: 2018/11185 – 25.01.2018/ m.4) (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kullanılmış olan döviz kredileri ve döviz endeksli krediler kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir.

Geçici Madde 8- (Ek: 2018/85 – 13.09.2018/ m.2) Bu Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmış yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir.

Madde 27 - Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 28 - (Değişik: 2006/10179 - 13.3.2006 / m.6) Bu Kararı (Değişik ibare:RG-31/8/2018-30521) Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

Kaynak: <https://www.hazine.gov.tr/mali-sektorlerle-iliskiler-ve-kambiyo-mevzuati>
Erişim: 02.10.2018

Bakanlar Kurulu Kararının Yayımlandığı Resmî Gazetenin

Tarihi	Sayısı
11/8/1989	20249

**Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Kararların
Yayımlandığı Resmî Gazetelerin**

Tarihi	Sayısı
25/2/1990	20444
20/6/1991	20907
21/3/1993	21531
21/12/1994	22148
10/6/1997	23015
31/12/1998 (mükerrer)	23570
19/8/1999	23791
28/8/2001	24507
2/7/2003	25156
27/8/2004	25566
31/12/2004	25687
28/03/2006	26122
30/12/2006	26392
08/02/2008	26781
10/03/2009	27165
16/06/2009	27260
17/11/2011	28115
06/05/2012	28284
13/12/2012	28496
11/06/2015	29383
03/07/2017	30113
25/01/2018	30312
31/08/2018	30521
13/09/2018	30534